

Pavel Krupička – téměř zapomenutý válečný hrdina z Morkůvek

Pavel Krupička se narodil 18. 8. 1905 rodičům Pavlovi Krupičkovi (1878) a Františce roz. Rozbořilové (1886) v Morkůvkách č.p. 164 (původní dům zbořen, nyní novostavba, rodinné foto viz obr. 1). Dětství strávil v Morkůvkách, po úspěšné maturitě studoval učitelství a ve svých 20 letech se stal na vojně aspirantem (Obr. 2). Během 20-30. let projevil velkou vášeň pro včelařství, účastnil se mnoha kurzů a výukových seminářů, aktivně působil ve Výzkumném ústavu včelařství v Mělníku (u Prahy) a po přestěhování do Ždánic se stal předsedou místního včelařského spolku. Do tohoto města se dostal jako odborný učitel, předtím vyučoval také v Kloboukách u Brna a Dambořicích. V tehdejší době bylo zvláště odborných učitelů velmi málo, proto často měnil své působíště, nakonec ovšem zůstal trvale ve Ždánicích, kde žil se svoji manželkou. Morkůvky ovšem nadále velmi často navštěvovali a dojížděli sem i za příbuzenstvem (Obr. 3). Velkým zlomem pro všechny obyvatele tehdejší doby bylo vyhlášení Protektorátu Čechy a Morava a posléze oficiální vyhlášení druhé světové války. V této těžké době se Pavel Krupička aktivně zapojil do odbojové organizace Obrana národa, kdy ve Ždánicích a okolí materiálně pomáhal rodinám, kteří přišli ve válce o své blízké a známé. Zároveň se zde utvářela síť odbojářů, kteří shromažďovali protiněmecké informace, pravděpodobně také věděli o výsadbě paraskupiny Zinc, kdy se v nedalekých Koryčanech ukrýval vedoucí tohoto výsadbku npor. Oldřich Pechal. S tím byla spojena velmi silná aktivita státní policie a gestapa na Kyjovsku a Ždánicku a často docházelo k nečekaným razím, zároveň zde bylo působení různých konfidentů. To vy-

ústilo v zatčení Pavla Krupičky a jeho kolegy Václava Bumby během heydrichiády začátkem dubna 1942, kdy byli prozrazeni a při cestě do školy ve Ždánicích zadrženi gestapem a odvezeni do Brna (dle oficiálního zápisu okresního školního výboru v Kyjově, č. 35590/42). Zhruba měsíc poté byl proveden českými parašutisty atentát na zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha. Následně bylo vyhlášeno druhé stanné právo a výsledkem toho byly neospraveditelné popravy českých vlastenců a zadržovaných rodin podezřelých osob. To se týkalo i Morkůvského rodáka. Byl odsouzen stanným soudem v Brně dne 18. 6. 1942 pro rušení veřejného pořádku a bezpečnosti a pro přípravu velezrady k trestu smrti a zabavení veškerého majetku. Ještě téhož dne byl proveden rozsudek smrti zastřelením na Kounicových kolejích. Jeho kamarád a učitelský kolega Václav Bumba byl zastřelen spolu s ním. Ve spisu České zemské školní rady pro Moravu označující odsouzení dvou učitelů ze Ždánické školy je uvedeno následující: „Jmenovaný měl spojení s osobami, které se podílely na nepřátelské činnosti vůči Říši, nebo těmto, jakož i policejné nepřihlášeným osobám poskytoval podporu, nebo nebyl sám policejné přihlášen. Jeho majetek byl konfiskován. Václav Bumba a Pavel Krupička svým odsouzením k smrti ztratili všechna oprávnění, práva a nároky spojená s jeho dřívějším úřadem. V návaznosti na jeho vyloučení z učitelského stavu na základě rozsudku k smrti ztratili též automaticky příslušníci jeho rodiny veškeré nároky na zabezpečovací požitky“. Navíc je velmi pravděpodobné, že před popravou byli mučeni pro získání informací o spolupracujících osobách v odbojové činnosti. Tělo Pavla Krupičky rodi-

ně nebylo vydáno, zpopelněno bylo v Krematoriu města Brna 19. 6. 1942. Oba dva odbojáři se zachovali hrdinně, nikdo z jejich odbojových spolupracovníků nebyl prozrazen a tím zaplatili cenou nejvyšší. Po válce byl Pavlu Krupičkovi udělen in memoriam československý válečný kříž. Jeho jméno je uvedeno v Brně na pamětní desce na Moravském náměstí, ve Ždánicích na pamětní desce v budově školy (spolu s Václavem Kostihou, Václavem Bumbou, Františkem Vonešem), na pomníku na starém hřbitově (spolu s Františkem Vonešem, Václavem Kostihou a Josefou Kubatíkovou) i pamětní desce obětí 2. světové války z řad příslušníků Sokola (v budově sokolovny) a také na pamětní desce obětí okupace ve Velkých Hostěradkách. V Morkůvkách, jeho rodišti, je umístěna pouze skromná pamětní deska na místním hřbitově, více zmínek uvedeno bohužel není, leč by si jistě zasloužilo.

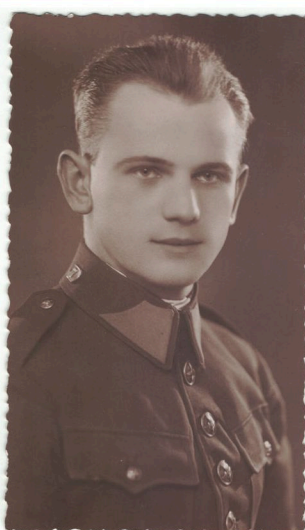
I na tyto hrdiny, mimo pole válečná, by se nemělo zapomínat. Pro svoji vlast riskovali nejenom svůj život, ale i životy celých svých rodin (které velmi často končily v koncentračních táborech) tím, že ilegálně pomáhali lidem v té těžké době. Díky utajené odbojové činnosti museli žít v neustálém strachu a nervozitě z odhalení, museli si dávat pozor na konfidenty, což muselo působit velmi silně na psychiku člověka. Těžko pomyslet, na co mysleli, když čekali před krutým výsledkem gestapa, případně před cestou na popraviště. Buďme na ně hrdí a vzpomeňme na všechny hrdiny, kteří jsou s Morkůvkami velmi blízce spojeni.

Text Ondřej Košulič a
Sárka Mašová

Foto archiv Ing. Pavla Krupičky

Obr. 1: Pavel Krupička (stojící, první zleva) se svými sourozenci a rodiči. Fotografie pochází zhruba z roku 1928 a je focena z vnitřní strany rodného domu P. Krupičky - č.p. 164

Obr. 2: P. Krupička coby aspirant na vojně, fotografie je datována do počátku 20. let min. století.

Obr. 3: Svatba v Morkůvkách. Pavel Krupička se svojí manželkou a malým synem Pavlem v druhé řadě vpravo. Fotografie pochází z počátku 30. let min. století. Pavel Krupička byl i vášnivým včelařem a propagátorem včelařství, na což pak navázal jeho syn, který dlouhá léta pracoval ve Výzkumném ústavu včelařství.